

Aktiegroep Het Oude Westen, 40 jaar later... Still going strong?

Het Oude Westen is een van de oudste stadsvernieuwingswijken van Rotterdam. Al in de jaren vijftig van de vorige eeuw werd aan sloop van de wijk gedacht ten behoeve van uitbreiding van het centrum, kantoorbouw en een vestiging van de Erasmusuniversiteit. Bewoners kwamen in opstand tegen deze gemeentelijke plannen en wilden in de wijk blijven wonen. In plaats van sloop, dachten zij veel eerder aan het opknappen van hun woningen die verwaarloosd waren. In maart 1970 werd de Aktiegroep Het Oude Westen opgericht. Die oefende druk uit op de gemeente om een complete kaalslag van de wijk te voorkomen en ijverde voor een gevarieerd woongebied inclusief winkels, bedrijven en uitgaansgelegenheden. Ludiek was de actie in april van dat jaar, toen een aantal actievoerders bij toenmalig burgemeester Thomassen thuis in bad ging, uit protest tegen het feit dat ze zelf geen bad of douche hadden.

Het is duidelijk dat vanaf de oprichting tot nu de Aktiegroep een belangrijke speler is geweest in de ontwikkeling van het Oude Westen zoals het er nu ligt.

De Aktiegroep groeide in aantal actieve leden en behaalde successen. In 1975 krijgt de wijk een Projectgroep Stadsvernieuwing die de bewoners professioneel ondersteunt. De gemeente koopt particulier woningbezit aan en draagt e.e.a. over aan woningbouwcorporaties. Betaalbare huren worden gegarandeerd en inspraak wordt geregeld via een besluitvormende bewonersvergadering. Zo doen ze dat hier. Behalve op wonen, richt de Aktiegroep zich ook op het voorzieningenniveau van de wijk. Er is gestreden voor scholen, buurthuizen, ouderenhuisvesting, een gezondheidscentrum en een wijkpark.

Wat ooit begon uit verzet tegen gemeentelijke sloopplannen en de strijd voor goede, betaalbare woningen heeft zich ontwikkeld tot een bewonersorganisatie die een zeer breed scala van

activiteiten organiseert die allang niet meer gaan over stadsvernieuwing alleen. Een verschuiving t.o.v. de jaren zeventig is in elk geval dat de barricades van toen zijn verwisseld voor meer individuele inspanningen voor een leefbare wijk. Veiligheid en beheer zijn belangrijke thema's geworden. Verschillende werkgroepen houden zich met deze onderwerpen bezig: van Opzoomerstraten tot binnenterreinen, van parken tot parkeren. Vrijwilligers zetten zich in voor allerlei gezellige kinder- en volwassenenactiviteiten en er is ook veel aandacht voor de buitenruimte. Van de eigen stoep tot en met die van de burens: het moet schoon. Hondenpoep, oude auto's, slechte verlichting, 'enge' hoekjes: het wordt aangepakt. Vrijwilligers zoeken contact met wijkbewoners die misschien wat minder actief zijn met als doel het wijkgevoel levend te houden. Het park wordt geopend, gesloten en onderhouden. Veel zorg gaat ook naar de tuin en het dierenhof. Een kijkje op de website Aktiegroep Oude Westen geeft direct een goed beeld over de hoeveelheid groepen, activiteiten en beheerstaken die de Aktiegroep onder haar hoede heeft.

Leefbaarheid en gezonde sociale structuren staan hoog in het vaandel van de groep. Dat lukt alleen met inzet en betrokkenheid van veel vrijwilligers en actieve bewoners die bereid zijn iets te doen cq. iets te betekenen voor de wijk.

De stadsvernieuwing bracht met zich mee dat veel bewoners verhuisden naar de buitenwijken. Voor hen in de plaats kwamen migranten uit alle windstreken, aangetrokken door de relatief lage huren. De Aktiegroep heeft ook hen steeds bij het buurtproces willen betrekken. Het Oude Westen is een echte multiculturele wijk geworden. De inbreng van niet-westerse allochtonen zien we terug in o.a. internationale themadagen, folklore-activiteiten en werkgroepen.

Leuk om te zien is dat vanuit de Aktiegroep telkens weer nieuwe initiatieven worden genomen om aan te sluiten bij trends en ontwikkelen die de wijk raken of zouden kunnen raken. Een goed voorbeeld hiervan is de West-Kruiskade die anno 2010, na jarenlange drugsoverlast en criminaliteit, opgenomen is in de vaart der

Het Oude Westen is er met de Aktiegroep altijd wonderwel in geslaagd het buurtgevoel levend te houden. Het resultaat is een leuke oude stadswijk. Creatief, betrokken, doortastend.

volkeren en nu genoemd wordt als een van de publiekstrekkingen van de stad als bruisende multiculturele winkelstraat. Met de verbouwing van het nabijgelegen station Rotterdam Centraal in het achterhoofd, neemt de Alliantie West-Kruiskade -een samenwerkingsverband tussen gemeente, deelgemeente Centrum, winkeliersvereniging en wooncorporatie Woonstad Rotterdam- hiermee alvast een voorsprong op de tijd.

Een grote verscheidenheid aan activiteiten brengt wel versnippering met zich mee. Kennen de bewoners elkaars activiteiten eigenlijk nog wel? Om de saamhorigheid te behouden worden via de site, een buurtkrant, de Hiero -nieuwsblad voor actieve bewoners- en informele/informatieve bijeenkomsten

de onderlinge contacten op peil gehouden. Al met al kun je het antwoord op de vraag uit de openingszin van dit artikel met een volmondig 'yes!' uitdrukken. Aktiegroep Het Oude Westen.....still going strong!

Jos van den Boogaard
28-12-2010

Aktiegroep Het Oude Westen, 40 jaar later... gesprek met een actieve buurtbewoner

De geur van verse oliebollen komt me tegemoet wanneer ik het onderkomen van de Aktiegroep in de Gaffelstraat binnenstap. Helaas blijkt al snel dat de bollen niet voor mij en mijn gesprekspartner bestemd zijn. Gelukkig is er wel verse koffie. Ik ben hier om een gesprek te voeren met een actief lid van de Aktiegroep. Naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de Aktiegroep. Ik wil hem eens aan de tand voelen over de praktijk van alledag. Aan de tand voelen omdat de praktijk van alledag in het Oude Westen en in het bijzonder die van de Aktiegroep toch niet zo rooskleurig kan zijn als de vele geschreven artikelen hierover mij willen doen geloven....

Hoe is het nu eigenlijk met de Aktiegroep, gaat het werkelijk zo goed als dat het lijkt?

Nou, dat beeld van een succesvolle club is juist. Het klopt wel. In ieder geval is het veel, heel veel, wat hier passeert. Daarom is alles georganiseerd in werkgroepen. Zo zijn er mensen die actief zijn in de werkgroep Buurtkrant Oude Westen, een wijkkrant die tien keer per jaar in een oplage van 4000 stuks verschijnt. Die verschijnt al veertig jaar en we zijn in de weer om de kranten uit de begintijd op de website te plaatsen. Leuk karweitje. Zie dat maar als een uit de hand gelopen hobby, wel zinnig overigens want er is veel vraag naar en het is handig archiefmateriaal. Er zijn veel andere werkgroepen. Om een paar voorbeelden te geven: er is een 'Turkse werkgroep', je hebt de werkgroep 'samen door één deur' die, samen met wooncorporatie Woonstad, een spreekuur voor woningklachten verzorgt. Dan is er nog de werkgroep 'drugs in kleur'. Groepjes bewoners lopen in de ochtend, soms in de middag en dan juist weer 's avonds samen met de politie door de wijk om drugspannen en/of drugsoverlast in kaart te brengen. Bewoners ervaren de drugsproblematiek niet allemaal hetzelfde. De drugs zijn er en leiden niet altijd tot overlast maar het moge duidelijk zijn dat we proberen handel en gebruik te weren.

Dan is er nog een werkgroep 'financiën', een werkgroep 'Aktiegroep café' enz.

Hoe is het met de inbreng/deelname van migranten in de diverse werkgroepen, m.a.w. is de Aktiegroep in aantal actieve leden ook daadwerkelijk een afspiegeling van de wijksamenstelling?

Sommige werkgroepen zijn blank. Andere werkgroepen, zoals de al eerder genoemde 'drugs in kleur', Aktiegroep café en 'Hiero' -een blad speciaal voor de actieve vrijwilliger- zijn gemengd wat kleur betreft. En natuurlijk, het kan altijd beter maar ik geef je een voorbeeld. Kort geleden hadden we een bijeenkomst over sloop of nieuwbouw in de Adrianastraat. Dertig huishoudens werden aangeschreven om daarbij aanwezig te zijn; vijftintig waren er, vier belden af. Niet slecht hè? De meeste Turkse en Marokkaanse bewoners weten we wel te bereiken maar er is ook nog een groep bewoners uit Kaap Verdië bij wie dat veel minder lukt. We doen er alles aan om ook die groep bij het buurtwerk te betrekken. Je ziet vaak dat actieve deelname ontstaat wanneer enkele bewoners uit de eigen groep initiatief nemen. Zij zijn dan in staat om een grote groep te mobiliseren.

Kennen de deelnemers aan activiteiten elkaar eigenlijk nog wel? Bestaat er echt die buurtsaamhorigheid?

Vanaf het begin had de Aktiegroep meer pijlen op zijn boog. Behalve wonen ging het ook direct over onderwijs, over winkels, over andere voorzieningen. Daardoor is de boel niet versnipperd, integendeel. Als een scherp kantje zou je misschien kunnen zeggen dat de communicatie onderling wat beter kan maar dat is het dan ook wel.

Is er nog wat over van het aktiepunt 'betaalbaar wonen'?

Het is wel wat wrang dat nu weer hetzelfde item als destijds de boventoon voert: slopen, nieuwbouw of hoogwaardige renovatie. Zowel rijk als gemeente als corporaties zijn voor koopwoningen. Om die hier te krijgen moet je slopen en herbouwen. Vijftig procent van de bewoners kan dan niet meer terug want er worden dan grotere woningen gebouwd. Wij zijn daar tegen. Het deugt gewoon niet als je mensen hun huis uitzet. Wij zeggen: zoek het in kleinschaligheid, zoek naar plekken waar je wél kunt bouwen zonder mensen weg te jagen. Maar ja, kleinschaligheid is geen issue voor corporaties, laat staan voor rijk en gemeente. Oude tijden herleven: we strijden opnieuw voor goede, betaalbare woningen. Ik blijf vertrouwen op de creativiteit en het doorzettingsvermogen van bewoners. We hebben samen al heel wat dreiging doorstaan en overwonnen hier in het Oude Westen want die Aktiegroep, die krijg je niet zomaar klein hoor!

Jos van den Boogaard
29-12-2010